

Terugblik Dag van de Filantropie 2019

Op 6 juni jongstleden vond aan de Vrije Universiteit de Dag van de Filantropie 2019 plaats. Met een gevarieerd aanbod aan onderwerpen werd er binnen twee 'World Cafés' met deelnemers en experts gesproken over thema's rondom 'Nieuwe vormen van filantropie' en 'De maatschappelijke bijdrage van filantropie en vrijwilligerswerk'. Hieronder vindt u een aantal reflecties van betrokkenen die een bijdrage leverden door het voorzitten van een 'World Café' of een thema. Aansluitend ontvingen deelnemers uit de PAO Filantropie en de PAO Besturen van Filantropische Fondsen hun diploma. Luella van Turnhout (Filantropie) en Anita Wissink (Besturen van Filantropische Fondsen) werden uitgeroepen tot beste cursist van hun lichting. De kers op de taart was de oratie van hoogleraar Filantropie René Bekkers.

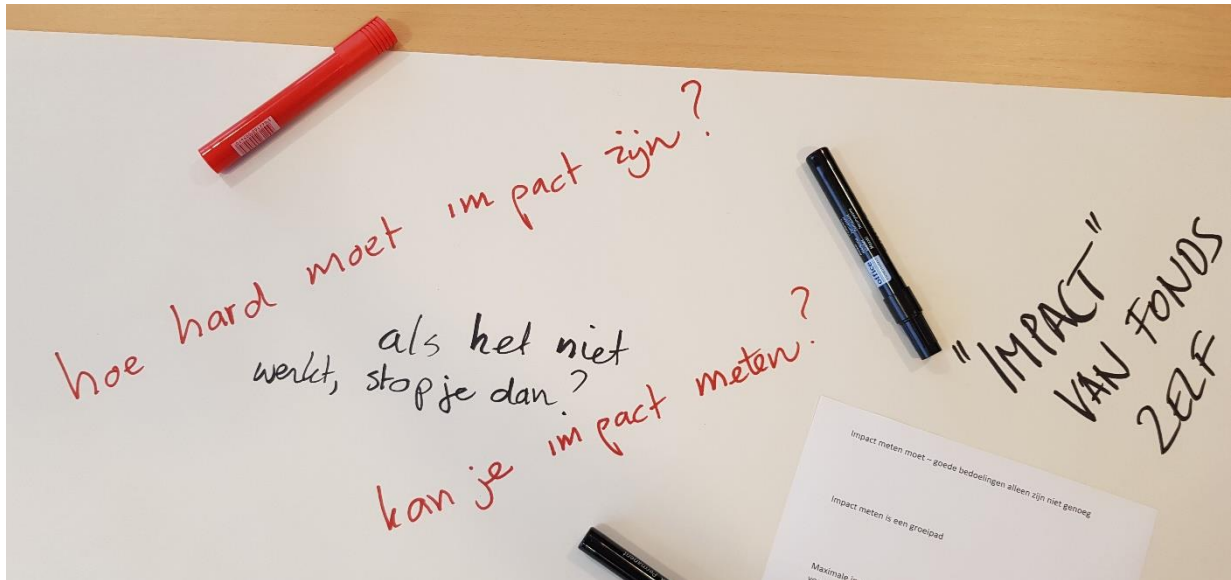


Pauls Smeets van de Universiteit Maastricht bood overzicht in de zeven tafels die onderdeel waren van het 'World Café Nieuwe vormen van filantropie'. Volgens Paul Smeets vindt er een verschuiving plaats van donaties naar maatschappelijk investeren. "Waar het bedrag van donaties in Nederland terugloopt, gaan juist steeds meer mensen duurzaam beleggen of impact investeren. Uit de sessie kwam naar voren dat deelnemers inmiddels gehoord hebben van deze en andere nieuwe vormen van filantropie. Aan de andere kant staan deze nieuwe vormen van filantropie nog in de kinderschoenen. Het is daarom essentieel om kennis uit te wisselen en gedegen onderzoek te doen naar de effectiviteit van nieuwe vormen van filantropie in vergelijking met "traditioneel" geven".

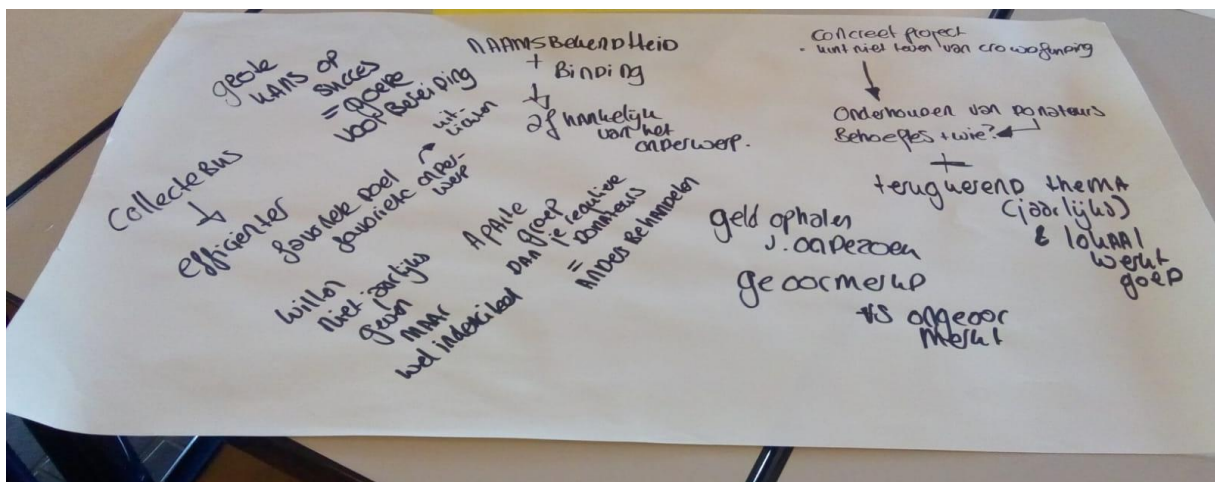
Harald Machielse, alumni uit de Post Academische Opleiding Filantropie en werkzaam als adviseur bij Chuva Consulting sprak als tafelvoorzitter over impact bonds. Met deelnemers uit verschillende filantropie-gebieden, banken, beleggers, wetenschap en non-profits ontstond er snel een interessante uitwisseling van verschillende optieken op het fenomeen impact bond. Hij concludeert op basis van zijn tafel dat er naast geefgeld veel impact investing geld bereid is om te investeren in non-profit projecten, maar op die vraag wordt door non profits nog te weinig ingespeeld. Verder noteerde hij dat bij het opzetten van een impact bond resultaatmeting cruciaal is.

Het creëren van collectieve impact was het thema dat was aangedragen door Petra van Aken (VSB Fonds) en Peter Verbaas (Charistar). "In het gesprek over het thema collectieve impact en wat er nodig

is om in samenwerking met andere partijen meer maatschappelijk resultaat te behalen dan iedere partij afzonderlijk kan bereiken, werden de volgende elementen belangrijk gevonden: thematisch werken, vanaf het begin een gezamenlijke doelstelling formuleren, afspreken wat elke deelnemer in de samenwerking voor de doelstelling gaat doen en de tijd nemen om het gezamenlijke doel te bereiken.”



Ook crowdfunding mocht natuurlijk niet ontbreken. Hoewel al bijna een decennium ‘bekend’ als bron van inkomsten voor non-profits, worstelen veel organisaties met de mogelijkheden en onmogelijkheden. Allysa Mahler van Voordekunst: “Tijdens de tafel over crowdfunding hebben we onderzocht hoe crowdfunding een duurzaam financieringsmiddel kan worden. Crowdfunding bestaat inmiddels al flink wat jaren en een deelnemer merkte op dat het eigenlijk een 'digitale collectebus, maar dan efficiënter' is. Maar hoe houd je crowdfunding niet bij één of twee keer, maar pas je het vaker toe? De deelnemers zagen hier in ieder geval wel potentie in. Wel benoemden ze een paar voorwaarden, waaronder dat de onderwerpen/projecten moeten geschikt zijn of er kan gedacht worden aan terugkerende thema's. Ook is het belangrijk dat je de donateurs goed kent, en weet wat geefredenen zijn van vorige acties. Tot slot moet er contact onderhouden worden met donateurs, ook tussen de campagnes in.



Een andere alumnus uit de PAO Filantropie promoveert binnenkort op 'alignment vraagstukken tussen non-profits en for-profits'. Met name het aangaan van ondernemende filantropische partnerschappen was onderwerp van gesprek aan zijn tafel. Jos Rath: "Het aangaan van partnerships met ondernemers kan binnen de non-profitsector leiden tot een zekere verzakelijking, die wellicht tot meer doelrealisatie leidt. Het lijkt belangrijk om vroegtijdig zowel het publiek als de begunstigden erbij te betrekken. Vertrouwen is een belangrijke randvoorwaarde voor het slagen ervan. De publieke opinie is niet altijd positief vanwege het wantrouwen over de onderliggende motieven van ondernemers. Toch ligt er een wereld open voor non-profit organisaties en ondernemers die samen vooruit willen kijken en de maatschappij over een drempel heen willen tillen. Dit soort ondernemende filantropische partnerships, die zowel kunnen als durven investeren in de publieke zaak, lijken bijzonder gewenst."

Voor Pim Mol, directeur van de Rabobank Foundation, was het een genoegen om bij te dragen aan de ronde tafel over alternatieve vormen van filantropie door bedrijven in de vorm van expertise. "Mijn tafel ging over de inzet van medewerkers met hun kennis/expertise en hun netwerk om zo maatschappelijke issues (bijv. armoede of honger) naast geld door bedrijven sneller en beter te kunnen adresseren. Reacties hadden focus op versnelling die door expertise en de kennis van medewerkers (bijvoorbeeld bij Rabo op het gebied van agricultuur en fintech) en hun netwerk (verbinden van boeren met nieuwe afnemers op nieuwe markten) kan plaatsvinden. Belangrijk is daarbij op te letten op het grote cultuurverschil tussen bijdrager en 'ontvanger'. Ook moet er een vraag aan ten grondslag liggen en niet alleen aanbod omdat er een goed teamgevoel moet worden neergezet. Begeleiding van dit proces is essentieel voor het slagen ervan."

Reinier Russell, secretaris bij de Katholieke Stichting ter Bevordering van Welzijnswerk, gaf leiding aan een tafel rondom een onderwerp dat van groot belang is voor de toekomst van besturen. "Deelnemers van de tafel diversiteit achten het van belang bewustheid te creëren onder bestuurders over de voordelen van diversiteit, niet alleen man/vrouw, leeftijd, etniciteit maar ook professionele achtergrond, opleiding, competenties en afspiegeling in de maatschappij. Een manier om meer diversiteit te bevorderen is door vacatures (ook) 'open' te gooien. Verder kan een maximumtermijn aan het bestuurslidmaatschap de rotatie bevorderen en voorkomen dat de bestuurstaak het sociale leven wordt van de bestuurder. Voor beginnend bestuurders zou het een idee zijn om zitting te nemen in een commissie om wederzijds commitment te toetsen. Helaas zijn beginnend bestuurders moeilijk te vinden, voor kortere periode beschikbaar en voor een specifieke taak. Het vasthouden van beginnend bestuurders vereist dat zij hun stem kunnen laten horen c.q. een stem krijgen. Diversiteit in het bestuur bevordert de continuïteit, de professionaliteit en verbreedt het maatschappelijk draagvlak."

Tot slot nog de reflectie van Eline Crins die namens het Kansfonds een ronde tafel voorzat rondom het meten van impact. "Wanneer je wil weten wat filantropie bijdraagt aan de samenleving, dan zul je die bijdrage op één of andere manier inzichtelijk moeten krijgen: meten dus. Waar we in het gesprek vooral warm van werden, was wanneer dat meten niet alleen gericht is op terugkijken en verantwoorden, maar wanneer het ingezet wordt om de impact van een filantropische organisatie te vergroten. Dit betekent dat je leert van wat je doet en op basis van evaluaties keuzes maakt, soms ook om dingen niet meer te doen. Niet alleen meten om te weten, maar meten om te sturen. Wanneer je dan aan het meten gaat, dan zijn er tal van keuzes die gemaakt moeten worden om de meetsystematiek aan te laten sluiten bij het werk van de organisatie. En eerst en vooral te bepalen wat je gewenste impact eigenlijk is.

Laat dat laatste nu precies de vraag zijn die René Bekkers centraal stelde in zijn oratie 'De Waarde van Filantropie'.



Download hier [de oratie van René Bekkers 'de Waarde van Filantropie'](#)

[Lees hier het verslag](#) in de Dikke Blauwe over de Dag van de Filantropie 2019.

[Luister hier de Podcast](#) die het Vakblad Fondsenwerving maakte naar aanleiding van de Dag van de Filantropie 2019.

[Kijk hier de vlog](#) van Claire van Teunenbroek om een impressie te krijgen van de Dag van de Filantropie 2019.

Meer weten over filantropie of het besturen van filantropische fondsen?

[Volg op 1 oktober de gratis Masterclass Filantropie aan de VU.](#)

[Volg op 10 oktober 2019 de gratis Masterclass Besturen van Filantropische Fondsen aan de VU.](#)